

Petr Korbel - Jsem robot

Zní to neuvěřitelně, ale je tomu tak. Má maminka se jmenovala Alžběta a tatínek Vladimír, ale já jsem robot. Povím vám, jak se stalo, že jsem robot, i když jsem se narodil v porodnici a nesestavili mě někde na běžícím pásu jako třeba Emila z vedlejší kanceláře.

Kdysi dávno se postavení robotů rovnalo otroctví. Já vím, to se učí dětičky v občanské nauce, ale přesto je to pravda. Robota vyrobili v továrně a uskladnili v obchodním domě mezi ledničky, pračky, ždímačky, televizory, gramofony, rozhlasové přijímače a další vybavení pro domácnost. Ani cenou se od nich moc nelišil. Pak si robota někdo vybral, buď přímo na místě, nebo podle katalogu. Tak se robot stal vlastnictvím svého majitele stejně jako třeba postel nebo plechovka piva. Nikoho nezajímalo, že robot myslí; majitelé mohli robotům dávat libovolné příkazy a dělat si s nimi, co je zrovna napadlo. Chudáci roboti museli pracovat dvacet čtyři hodin denně, neměli nárok na žádné soukromí. A sotva si ubohý robot zvykl na jednoho majitele, prohrál ten zhýralec veškerý majetek včetně robota v kartách. I alkoholici zacházeli s roboty krutě, ale daleko nejhorší byli kuřáci, kteří roboty nutili, aby s nimi sdíleli zamořené místnosti, ačkoli je nade vše prokázáno, že cigaretový dým poškozují jemnou robotí mechaniku a má nepříznivý vliv na funkčnost jejich obvodů. Roboti neměli žádná práva ani možnost zastání. Často se stávalo, že si majitel koupil nového robota a starého věrného předhodil na hraní nezvedeným potomkům, takže nešťastník mohl čekat dost sadistické zacházení, nejednou končící tím, že uličníci ubohou oběť po mučení rozebrali a pokusili se prodat ve sběrných surovinách.

Nejprve se to všem zdálo normální.

Pak se to několika liem začalo zdát nenormální, zvláště když se zjistilo, že roboti píšou o svém trpkém údělu balady, a to velmi teskně. Tehdy vznikla Liga na obranu práv robotů. Její vznik byl nevyhnutelný, vždyť každý vztekly kocour měl zastání ve společnosti pro ochranu zvířat, ale s robotem, bytostí myslící a dojemné básně spisující, s tou si mohl kdokoli dělat cokoli.

Po několika letech bouřlivých diskusí schválil parlament první Všeobecnou chartu práv robotů a mechanů.

(Poznámka: Mechan je název robota používaný ve východní části našeho státu. Tamní politici tvrdí, že jejich mechani nemají s našimi roboty vůbec nic společného, a zajisté mají pravdu.) Ke skutečné rovnoprávnosti bylo ještě velmi, velmi daleko, ale robota již nikdo nesměl bezdůvodně rozebrat či podrobovat zbytečnému utrpení. Byly stanoveny tresty za porušování Charty, sice velmi mírné, za svévolnou likvidaci cizího robota provedenou bez sadistického mučení byla zhruba stejná pokuta jako za překročení maximální povolené rychlosti na dálnici, ale šlo skutečně jen o první krok. Brzy pak byla zákonem stanovena maximální pracovní doba robotů, neboť vědci prokázali, že robot potřebuje odpočinek stejně jako člověk. Pracovní doba robotů trvala nejprve třiatdvacet hodin denně, později dvacet dva a půl, po několika letech byla snížena na rovných dvacet hodin dvacet minut. Dneska se to zdá směšné, ale tehdy to byl pokrok, a nebylo snadné jej dosáhnout. Už tehdy se ovšem začínaly objevovat první nesmělé hlasy volající po skutečné rovnoprávnosti robotů a lidí, ale dlouho je nikdo nebral vážně.

Přelomem se stal rok 2221. Tehdy bylo stanoveno, že majitel si nekupuje robota na doživotí, ale pouze na čtyřicet let. Průměrná životnost robota je asi dvojnásobná.

A tak vzniká otázka, jak naložit s roboty, ke kterým již majitelé ztratili výhradní vlastnické právo. Někteří přestárlí roboti sice zůstali svým původním majitelům věrní, ale jiní se okamžitě začali zajímat o práci v továrnách, v dolech, v dopravě i jinde.

Původně mělo dojít k oživení poptávky na trhu a k vytvoření nových pracovních příležitostí.

Prodejci skutečně zaznamenali zvýšený zájem o nové roboty, vždyť bez robota se dnes žít prostě nedá, ale zaměstnavatelé okamžitě zavětřili zdroj levné pracovní síly.

Nastalo velké propouštění lidí. Takže slavnou Deklaraci rovnoprávnosti robotů nakonec prosadili sami lidé, přesněji řečeno odbory, snažící se chránit pracovní místa pro potomstvo Adama a Evy.

Robot byl formálně prohlášen za rovnoprávného tvora s člověkem. Byl podřízen stejným zákonům, platil stejné daně, vztahovala se na něj oznamovací povinnost, mohl obdržet stejná vyznamenání jako ostatní občané a mohl být potrestán stejným trestem vězení, chodil na vojenská cvičení a měl pas. Mohl se organizovat v politických hnutích, zájmových sdruženích i profesních organizacích. Teoreticky měl dostávat i stejný plat. Ale prakticky tomu bylo poněkud jinak. Jakmile roboti směli pracovat jen osm hodin denně, zaměstnavatelé začali ztrácet zájem. Roboty zařazovali na nejhorší místa a nejevili příliš velkou ochotu zvyšovat jim platy úměrně k růstu cen.

Tehdy vznikla Strana za skutečnou rovnoprávnost robotů. Položila zásadní otázku: Co je platné, že roboti mají hlasovací právo, když nemají svobodu? Tvrdila, že rovnoprávnost je dosud pouze na papíru. Svá tvrzení dokazovala na přesných číslech.

V naší republice žije asi patnáct miliónů práce schopných dospělých. Robotů je také asi patnáct miliónů. Žádný ministr není robot, ale žádný popelář není člověk. Na jatkách pracuje 95% robotů, ale mezi řediteli podniků žádného robota nenajdete. Kanalizaci čistí pouze roboti, ale balet Národního divadla nezaměstnává žádného robota. Robotů - módních návrhářů je jen osm procent, ale zato mají roboti devadesátidevítiprocentní podíl mezi pyrotechniky. Fekální vozy obsluhují jen roboti, celovečerní filmy natáčejí jen lidé. Roboty hojně najdete při kydání hnoje, ale mezi letuškami není ani jeden, žádný soudce není robot, ani jeden robot dosud nepracuje na gynekologii či jako psychiatr, zato 87% zaměstnanců pohřební služby představují roboti.

Tohle je rovnoprávnost?

To opravdu rovnoprávnost není.

Ale dokážete si představit, co by se stalo, kdyby všichni roboti začali stávkovat?

Na několika zámcích a hradech proběhla jednání a byla stanovena směrná čísla. Byl proveden nábor mezi roboty na místa letušek a za chvíli jich bylo kýžených 49%. Strana za skutečnou rovnoprávnost robotů prosadila i další požadavky. Například kratší pracovní dobu robotů, protože ti neodbíhají ani na WC, ani na cigaretu či kafe. A zvýšení platu, neboť roboti nemohou získat přídavky na děti, navíc mazací olej je dražší než pivo.

I dovolenou teď mají roboti delší, neboť si nevybírají volno na svatby či pohřby a nedostávají chřipku.

Já jsem to těm robotům docela přál, ale Emilovi ne. Ten robotí darebák mě předběhl ve služebním postupu, za získané prémie si nechal vyrobit novou hlavu a málokdo v něm robota poznal.

Vůbec teď nastala těžká doba. Nejenže mnozí roboti vypadají docela jako lidé, ale mnozí zchudlí lidé vypadají jako roboti.

Pak přišlo sčítání lidu, robotů, mechanů a domů. Domy se sčítají dle skutečnosti, ostatní dle svědomí.

Rubrika č.3 - pohlaví: A.ženské, B.mužské, C.robot nebo mechan.

Zapsal jsem céčko, vždyť i vy jistě znáte muže, z kterých se staly ženy, tak proč by se z muže nemohl stát robot nebo mechan.

Rubrika č.4 - národnost: A.česká, B.slovenská, C.robot, D.mechan, E.ostatní...

Píšu zase céčko a nehodlám to komentovat.

Druhý den jsem začal požadovat všechny výhody robotů. Do týdne jsem se stal šéfem oddělení, mám delší dovolenou, platím menší pojistné, беру robotí přídavky. Nakladatel, který mi dříve s nelichotivými poznámkami vracel jeden rukopis za druhým, přijal s nadšením mou knihu, na robota až překvapivě plnou lidských citů. Vyhrál jsem už tři soudní spory - můj umělý chrup byl vždy rozhodujícím důkazem, že nejsem zcela neumělý.

Žiji si velice spokojeně a mám dojem, že jsem na to vyzrál. Jen jedno mě začalo znepokojovat.

Nějací pošuci založili minulý týden Ligu na obranu práv lidí.